993

Plaatsvervangend hoge commissaris te Djakarta (Gieben) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 13 mei 1950

Mede bestemd voor Drees en Stikker.

Om 12.00 uur heb ik Hatta inhoud van mijn in nacht Vrijdag op Zaterdag aan Hoogstraten gezonden telegrammen (zie mijn 46) medegedeeld en toegelicht. Hij begreep en billijkte dat ik Hoogstraten beroep op RMS had laten doen en betuigde instemming met opdracht tot afvaart Kota Inten ook al waren burgers niet aan boord.

Tevens berichtte ik Hatta resultaat bespreking met o.a. Kist en Buurman over wat ons te doen staat nu waarschijnlijk na vertrek Kota Inten Nederlandse burgers nog in Ambon gebleven. Hatta kon zich daarmede verenigen m.d.v. dat

1. Hij ons verzocht bij onze poging om toestemming tot evacuatie te verkrijgen ons niet te richten tot leden Regering RMS in officiële hoedanigheid, doch tot personen. Eventuele brieven aan Regering RMS dienen dus gericht aan Manuhutu en niet aan Kepala Negara enz. Heb dat toegezegd;
2. UNCI niet formeel wordt ingeschakeld.

Hatta weigert met Nederland mede te werken om deze aangelegenheid voor UNCI te brengen en had ook bezwaar dat wij formeel beroep op UNCI deden. Zoals U weet (mijn 46) zie ook ik moeilijkheden in vinden van formele grond tot onzerzijdse inschakeling UNCI. Hatta maakte geen bezwaar indien UNCI door ons ingeschakeld op wijze als ik in mijn 46 aangaf namelijk dat De Beus door vertegenwoordigers van UNCI vergezeld zou zijn in die vorm zal ook optreden van UNCI gepubliceerd moeten.

Na mijn onderhoud met Hatta heeft De Beus zich nader met UNCI in verbinding gesteld. Resultaat daarvan is voorlopig dat UNCI wellicht welbereid tot steun zal zijn indien wij informeel schriftelijk daarom vragen met omschrijving van wat van UNCI verlangd. UNCI zal een en ander ook zelf met Hatta willen bespreken. Gaat het plan door dan zal Graf (politieke afdeling HC) die enige regeringsleden RMS persoonlijk kent, De Beus vergezellen.

Het op heden 12 uur afgesloten resumé Gen. Staf vermeldt dat op 11 Mei Regering RMS aan Hoogstraten brief richtte waarbij aldanniet evacuatie Nederlandse burgers afhankelijk gesteld van presenteren Van Hoogstraten aan Reg. RMS als officieel vertegenwoordiger HC. In afwachting daarvan had men voorshands geweigerd Kota Inten aan kade te meren waardoor zeer grote vertraging embarkement dreigde. In nacht van 11 op 12 mei door Schotborgh gedaan gekregen dat dit laatste verbod opgeheven en Kota Inten aan kade gemeerd, militaire passagiers en bagage kon opnemen. Daarbij van RMS en met name van douane volle medewerking ondervonden. Aanziens defile voor Ambon-commissie, waarover handelt vorig resumé, wordt nader bericht dat in ochtend van 10 Mei Schotborgh, Nanlohy, Hoogstraten en Van Deinse op monument ereveld plechtig krans legden ter ere van verscheiden strijdmakkers en burgers van Ambon. Een en ander bleek door vooraanstaande personen uit Ambon samenleving bijzonder te zijn geapprecieerd. Na grote parade op 10 Mei op esplanade voor fort Victoria, werd onverwachts door deelnemende troepen defile gehouden langs gouvernementskantoor en Parkhotel waar grootste deel Nederlanders waaronder Schotborgh verblijven. Bij ontwaren Schotborgh werden door troepen verschuldigde KNIL eerbewijzen gebracht. Bij navraag bleek dat bedoeling hiervan om waardig en vriendschappelijk afscheid te nemen van Nederlandse gemeenschap Ambon waar zolang in vriendschap mee samengewerkt.

Samenstelling van 1100 op Kota Inten geëmbarkeerde militairen met gezinnen nog niet bekend. Mogelijk is dat ook nog vrij talrijke niet-Ambonnese en met name Menadonese militairen te Ambon willen achterblijven uit wantrouwen tegen bedoelingen RIS Reg.

Kenmerk: PLV HC 49.
© NA, archief Minkol., codetel. 19505
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/16631